

babičky jsem nebyla. Nebylo to vhodné, byla jsem malinká, takže jsem jen vnímala smutek okolo sebe, ticho a pohledy, kterým jsem navenek nerozuměla.

Po její smrti se mým největším vzorem stal děda, táta mého táty. Byl to muž, jakých dnes už moc nepotkáte. Soukromý zemědělec, který celý život pracoval s koňmi – tahal s nimi v lese dřevo. Ruce měl jako lopaty a zlaté srdce, které schovával hluboko pod tvrdým zevnějškem.

Děda byl můj svět. Starala jsem se o něj od svých jedenácti let, uklízela, vařila, pekla a pomáhala mu. Jeho každodenním zvykem bylo bílé kafe z Melty a sladké snídaně. Lívance, štrúdl, moravské koláče. Vždy o víkendu jsem mu pekla, bavilo mě to. A to mi zůstalo dodnes. S dědou mám spojeno mnoho vzpomínek. Jedna je, jak vymýšlel vždy nějaké své „vynálezy“. No to byly nápady, že by člověk zíral! Dále to byl člověk s neuvěřitelnou pamětí, dokázal udržet v hlavě spoustu informací. To jsem na něm vždy obdivovala a myslím, že jsem toto zdělila po něm. Když se s tátou pohádal, tak spolu třeba týden nepromluvili ani slovo, ale pak zase byli jak nerozlučná dvojka. Co k tomu dodat... Nejlepší děda, kterého jsem si jen mohla přát a zároveň chlap s velkým CH. Když jel k doktorovi, vždy si vzal oblek. Přitom byl celý život na statku, ruce od hnoje, boty plné bláta, nicméně do města šel jako pán. Čistý, upravený, hrdý. Opakuji, chlap s velkým CH. Přitom jeho život nebyl jednoduchý. Byl protkaný velkou bolestí. Když mu bylo devět, umřela mu maminka, v osmnácti táta a on zůstal sám. Musel se starat o svých šest sourozenců i hospodářství. Přišel o první manželku, když jí bylo pětatřicet. Následně pak i o babičku. Osud mu naložil. Ale přežil všechny své sourozence i manželky a nikdy si nestěžoval.

Od jeho devětaosmdesáti to s ním začalo jít z kopce. Začala ho měnit stařecká demence. Chátral mi před očima. Starala jsem se o něj od vaření po výměnu plen. Bohužel později dělal různé naschvály. Jako například, když na sestru zavolal policii. A to jen kvůli tomu, že mu nedonesla snídaní do postele.

Troufnu si říci, že jsem to s ním vždy uměla. Asi proto, že jsem v té době byla vlastně ještě dítě a on se kvůli své nemoci do těchto let mentálně vracel. Je to možná úsměvné, možná hrozné, ale tak to cítím. Dva roky jsem mu byla nejbližší. Až do dne, kdy jsme ho se sestrou našli ležet v kaluži krve. Šla jsem jako vždy zatopit a udělat mu snídani. Otevřením dveří z verandy na chodbu se vše změnilo. Šok! Děda tam ležel bez hnutí. Letěli jsme za tátou. Dodnes si to pamatuji, protože zrovna stahoval ovci na zabijačku. Zavolal záchranku. Mě poslal domů a řekl:

„Nedívej se z okna.“

Ale samozřejmě, že jsem se dívala. Potřebovala jsem vědět, jak na tom je. Viděla jsem, jak ho odnášejí. Polovina obličeje od krve, samá podlitina. Za čtyři dny zemřel ve spánku v nemocnici. Jedenáct dní před mými čtrnáctými narozeninami – 14. dubna 2011. A mně se zhroutil svět. Děda byl v tu dobu moje všechno. Vzor, útočiště, jistota. A co se stalo? První absurdita. Natáhl si v noci špatně kalhoty, zamotala se mu noha do berlí a upadl na hranu zdi.

Pochovali jsme ho. Kapitola se uzavřela, ale jen navenek, v mém srdci zůstal navždy a tam také zůstane. Můj vzor, bojovník a chlap s velkým CH.